

Příprava pacienta k RTG, UZ a CT vyšetření

Obsah:

1	Účel.....	2
2	Platnost.....	2
3	Použité zkratky a pojmy.....	2
4	Odpovědnosti a pravomoci.....	2
5	Popis.....	2
5.1	Příprava před RTG vyšetřením VŠEOBECNĚ.....	2
5.2	Příprava před i.v. podáním jódové kontrastní látky.....	2
5.3	Příprava před i.v. podáním jódové kontrastní látky s alergií v anamnéze	2
5.3.1	Příprava před i.v. podáním jódové kontrastní látky – STATIM vyšetření	2
5.4	Příprava na rentgenová vyšetření	2
5.4.1	Příprava před vyšetřením kostí, kloubů končetin, plic a břicha	2
5.4.2	Příprava na vylučovací urografii	2
5.4.3	Příprava na irrigografii.....	3
5.4.4	Příprava na RTG jícnu, žaludku a pasáže tenkým střevem	3
5.5	Pokyny pro pacienta - příprava na UZ vyšetření.....	3
5.5.1	UZ vyšetření celého břicha	3
5.5.2	UZ vyšetření tenkého střeva	3
5.5.3	UZ vyšetření malé pánve, močového měchýře, prostaty	3
5.5.4	UZ vyšetření rekta.....	3
5.5.5	UZ vyšetření bez přípravy.....	3
5.6	Pokyny pro pacienta - příprava na CT vyšetření.....	3
5.6.1	Příprava před CT vyšetřením nativně	3
5.6.2	Příprava před CT vyšetřením mozku s JKL	3
5.6.3	Příprava před CT vyšetřením břicha a malé pánve s JKL	3
5.6.4	Příprava před CT vyšetřením břicha a malé pánve s JKL – STATIM.....	3
5.6.5	Příprava před CT enterografií	4
5.6.6	Příprava před CT virtuální kolonografií	4
5.6.7	Příprava před CT vyšetřením – intervenční výkony.....	4
6	Dokumentace	4
7	List provedených změn a revizí	4

1 Účel

Účelem standardu je správně připravit pacienta na rentgenové, ultrazvukové a CT vyšetření.

2 Platnost

Tento standardní postup je součástí dokumentace SMK Krajská zdravotní, a.s. – Nemocnice Děčín, o.z. a je závazný pro pracovníky RDG oddělení Nemocnice Děčín, o.z.

3 Použité zkratky a pojmy

RTG vyšetření – rentgenové vyšetření

UZ – ultrazvuk

CT – počítačová tomografie

JKL – jódová kontrastní látka

TK – krevní tlak

RDG – Radiodiagnostické oddělení

RA – radiologický asistent

4 Odpovědnosti a pravomoci

Činnosti / Funkce	Radiologický asistent	Všeobecná sestra	Indikující lékař
Podání informace o vyšetření			O
Seznámení s přípravou na vyšetření	P	O	
Kontrola připravenosti na vyšetření	P	O	

Legenda: **O** – odpovídá za danou činnost (má povinnost ji provést)

S – spolupracuje s odpovědnou osobou

I – je informován odpovědnou osobou

P – má pravomoc k vykonání dané činnosti (v době zastupování O), pak odpovídá za její výsledek

5 Popis

5.1 Příprava před RTG vyšetřením VŠEOBECNĚ

- Informovaný souhlas pacienta s provedením vyšetření s i.v. aplikací JKL
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.2 Příprava před i.v. podáním jódové kontrastní látky

- Na vyšetření přichází pacient nalačno (alespoň 4 hodiny před vyšetřením nejí, přijímá tekutiny)

5.3 Příprava před i.v. podáním jódové kontrastní látky s alergií v anamnéze

- Prednison 20mg 1+1+1 tablety per os 24, 12, 1 hod. před vyšetřením

5.3.1 Příprava před i.v. podáním jódové kontrastní látky – STATIM vyšetření

- Hydrocortison 200mg i.v. 1 hod. před vyšetřením

5.4 Příprava na rentgenová vyšetření

5.4.1 Příprava před vyšetřením kostí, kloubů končetin, plic a břicha

- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.4.2 Příprava na vylučovací urografii

- 3 dny před vyšetřením nenadýmavá strava
- V případě velké plynatosti použít přípravek Espumizan
- Pacient přichází nalačno, připraven na podání JKL
- Informovaný souhlas pacienta s provedením vyšetření s i.v. aplikací JKL
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.4.3 Příprava na irrigografii

- Přípravu pacienta zajistí indikující lékař
- Jeden až dva dny před vyšetřením bezezbytková a nenadýmavá strava
- Dostatečný příjem tekutin, nejlépe čaj, neperlivou vodu
- Den před vyšetřením vyprázdnění přípravkem FORTTRANS – dle návodu
- V den vyšetření přichází pacient nalačno
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.4.4 Příprava na RTG jícnu, žaludku a pasáže tenkým střevem

- 4 hodiny před vyšetřením nejíst, nepít, nekouřit.

5.5 Pokyny pro pacienta - příprava na UZ vyšetření

5.5.1 UZ vyšetření celého břicha

- Před vyšetřením pacient 4 hodiny nejí, pít může neperlivou vodu nebo čaj.

5.5.2 UZ vyšetření tenkého střeva

- V den vyšetření může pacient lehce snídat, nadále přijímá tekutiny 1,5 – 2l po dobu 2 hodin před objednaným časem vyšetření (neperlivé nápoje, čaj, **NE MLÉKO**)

5.5.3 UZ vyšetření malé pánve, močového měchýře, prostaty

- Před vyšetřením pacient 4 hodiny nejí, pít může neperlivou vodu nebo čaj.
- Je nutná náplň močového měchýře.

5.5.4 UZ vyšetření rektu

- Těsně před vyšetřením je pacientovi podáno malé klyzma (toto klyzma provede oddělení, které pacienta na vyšetření objednalo, nebo po domluvě s jiným oddělením)

5.5.5 UZ vyšetření bez přípravy

- Ledviny, uzliny, krk, štítná žláza, tepny, žíly, měkké části.

5.6 Pokyny pro pacienta - příprava na CT vyšetření

5.6.1 Příprava před CT vyšetřením nativně

- Informovaný souhlas pacienta s provedením CT vyšetření
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.6.2 Příprava před CT vyšetřením mozku s JKL

- Pacient přichází nalačno, připraven na podání JKL
- Informovaný souhlas pacienta s provedením CT vyšetření s i.v. aplikací JKL
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.6.3 Příprava před CT vyšetřením břicha a malé pánve s JKL

- Den před vyšetřením mezi 20. a 22. hodinou vypít 300ml vody s přidáním 10ml kontrastní látky
- 2 hodiny před plánovaným vyšetřením vypít 300ml vody s přidáním 10ml kontrastní látky
- Pacient přichází nalačno, připraven na podání JKL
- Informovaný souhlas pacienta s provedením CT vyšetření s i.v. aplikací JKL
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.6.4 Příprava před CT vyšetřením břicha a malé pánve s JKL – STATIM

- Pacient přichází nalačno, připraven na podání JKL
- V průběhu 1,5 až 2 hodin před vyšetřením vypije pacient 1,5 l zředěné kontrastní látky (30ml JKL do 1,5l vody)
- Informovaný souhlas pacienta s provedením CT vyšetření s i.v. aplikací JKL
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.6.5 Příprava před CT enterografií

- Den před vyšetřením pouze lehká snídaně, v poledne čistý vývar, dále už pacient nic nejí, pouze přijímá tekutiny – 2-3l během dne (neperlivá voda, čaj, NE MLÉKO)
- U pacientů s obstipací nutno podat projímadla
- V den vyšetření nalačno, nemočit (aby nedošlo k poklesu kliček tenkého střeva do malé pánve)
- V průběhu 1,5 až 2 hodin před vyšetřením vypije pacient 1,5 l Manitolu
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby.
- Informovaný souhlas pacienta s provedením CT vyšetření s i.v. aplikací JKL

5.6.6 Příprava před CT virtuální kolonografií

- Jeden až dva dny před vyšetřením bezezbytková a nenadýmavá strava
- Dostatečný příjem tekutin, nejlépe čaj, neperlivou vodu
- Den před vyšetřením vyprázdnění přípravkem FORTTRANS – dle návodu
- V den vyšetření přichází pacient nalačno
- Informovaný souhlas pacienta s provedením CT vyšetření
- Odložit oděv, kovové předměty a ozdoby v oblasti zobrazení.

5.6.7 Příprava před CT vyšetřením – intervenční výkony

Punkce, drenáže

- 4 hodiny před vyšetřením lačnit
- Přísun tekutin neomezen
- Těsně před vyšetřením podána analgosedace dle pokynu ošetřujícího lékaře

6 Dokumentace

- **Související dokumentace**

KZ03_PS0312 DC RDG Aplikace kontrastní látky intravaskulárně

- **Záznamy**
- **Přílohy:**
- **Nahrazené dokumenty**

KZ03_ST1393 DC RDG SOP Příprava pacienta k RTG, UZ a CT vyšetření verze 2

7 List provedených změn a revizí

Číslo změny	Kapitola/strana	Stručné zdůvodnění obsahu změny	Datum účinnosti	Schválil
1	5.2, 5.3, 5.3.1	Změna přípravy před i.v. podáním k.l.	1.7.2019	Primář RDG
2	5.6	Změna přípravy před CT vyš. břicha a malé pánve	15.5.2022	Primář RDG